

บทที่ 1

บทนำ

การสร้าง ความมั่นคงทางสังคมถือว่าเป็นภาระหน้าที่สำคัญของรัฐบาลในทุกประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศจะมีระบบการสร้าง ความมั่นคงทางสังคม(Social Security System) ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญดังนี้คือ

- 1) สภาพในทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศ
- 2) ความพร้อมและระดับการพัฒนาประเทศ
- 3) จำนวนกำลังแรงงานและประชากรของแต่ละประเทศ

การสร้าง ความมั่นคงในทางสังคมของแต่ละประเทศให้ทั่วถึงประชาชนทั้งประเทศ และครอบคลุมให้ทั่วถึงประโยชน์ทุกประเภทได้นั้น ต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ

การให้ความช่วยเหลือทางสังคมแก่ประชาชนของแต่ละประเทศนั้นมีวิธีการหลายอย่าง ประกอบกัน ได้แก่ การช่วยเหลือทางสังคม(Social Assistant) ซึ่งมีลักษณะเป็นการให้เปล่าแก่ผู้ที่มีปัญหา โดยเน้นผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เป็นสำคัญ เช่น คนชราที่ขาดแคลนผู้อุปการะ เลี้ยงดู เด็กกำพร้า ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งเป็นรูปแบบของการประชาสงเคราะห์นั่นเอง นอกจากนี้รัฐอาจจัดระบบการให้ประโยชน์โดยการให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปหรือประชาชนแค่เพียงบางกลุ่มโดยใช้เงินทุนของรัฐ เช่น การให้บริการทางด้านการแพทย์และการศึกษา รวมทั้งการสร้างระบบออมทรัพย์ให้กับลูกจ้าง คนงาน ข้าราชการก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งในการช่วยเหลือในทางสังคมแก่ประชาชน เป็นต้น โดยบางประเทศออกกฎหมายบังคับให้นายจ้าง ลูกจ้าง ข้าราชการต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสะสม แต่ในบางประเทศอาจเปิดโอกาสให้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสะสมตามความสมัครใจ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น¹

กรณีประเทศไทยนั้นมีการสร้าง ความมั่นคงทางสังคมให้แก่ประชาชนโดยจัดให้มีการประกันสังคม ซึ่งการประกันสังคม ก็คือ การทำให้สังคมมีความมั่นคงและทำให้ประชาชนมี

¹ วรางคณา ขาวเขียว, “ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการแพทย์ตามโครงการประกันสังคมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540), น. 1.

ความสุข สามารถดำเนินการได้โดยให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลือในยามเดือดร้อนจำเป็น โดยเฉพาะในด้านการเงิน เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระของสังคม² ที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ แก่ประเทศตามมา

ระบบประกันสังคม คือ ระบบที่ให้การประกันแก่บุคคลในสังคมที่ประสบปัญหาหรือได้รับความเดือดร้อนทางการเงินเนื่องจากประสบเคราะห์ภัย หรือมีเหตุการณ์อันทำให้เกิดปัญหาในการดำรงชีพที่บุคคลนั้นต้องการความช่วยเหลือ การประกันสังคมจึงเป็นการร่วมมือระหว่างประชาชนในสังคมเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยการรวบรวมเงินเข้าเป็นกองทุนร่วมกันภายใต้หลักการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข เฉลี่ยความเสี่ยงหรือร่วมกันเสี่ยงต่อเคราะห์ภัยและปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบที่จัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าประชาชนจะได้รับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจหรือทางการเงินในระดับหนึ่ง เมื่อเขาต้องประสบกับภาวะความเดือดร้อนจากการสูญเสียรายได้เนื่องจากต้องว่างงาน การเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลอันไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้จึงส่งผลกระทบต่อดำรงชีพหรือความเป็นอยู่ ซึ่งประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการสร้างหลักประกันสังคมดังกล่าว ได้แก่ บุคคลผู้ส่งเงินเข้าสมทบร่วมเป็นกองทุนโดยบุคคลดังกล่าวได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอันก่อให้เกิดสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง หรือได้รับประโยชน์ทดแทนความสูญเสียที่เกิดขึ้น ซึ่งเรียกบุคคลเหล่านี้ว่า “ผู้ประกันตน”³

กรณีที่ผู้ประกันตนประสบเคราะห์ภัยหรือประสบความเดือดร้อนตามกฎหมายประกันสังคมกำหนด และผู้ประกันตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขคือได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมมาแล้วเป็นระยะเวลาอย่างน้อยตามที่กฎหมายประกันสังคมกำหนด ผู้ประกันตนจะมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายประกันสังคมกำหนดไว้

ประโยชน์ทดแทนตามกฎหมายประกันสังคมนั้น กำหนดไว้ 4 รูปแบบ คือ บริการทางการแพทย์ เงินทดแทนการขาดรายได้ เงินค่าทำศพ เงินสงเคราะห์ สำหรับประโยชน์ทดแทนในรูปแบบบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมนั้นเป็นการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงาน กรณีคลอดบุตร และกรณีทุพพลภาพ

² วิชัย โสสุวรรณจินดา, กฎหมายประกันสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมนิติ, 2533), น. 10.

³ วิจิตรา (ฟุ้งลัดดา)วิเชียรชม, กฎหมายประกันสังคม, พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2538), น. 10.

ตามที่กฎหมายประกันสังคมกำหนดไว้⁴ นอกจากนี้ ยังมีการให้บริการทางการแพทย์ในกรณีอื่นๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกันสังคม เช่น กรณีทันตกรรมที่กำหนดไว้ในประกาศ คณะกรรมการการแพทย์ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เรื่องหลักเกณฑ์และอัตรา สำหรับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานกรณีทันตกรรม เป็นต้น

การให้บริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมแก่ผู้ประกันตนเป็นวิธีการช่วยเหลือลูกจ้างในการดำรงชีวิตอย่างหนึ่งซึ่งนอกเหนือการที่ลูกจ้างจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเงินทดแทนหากลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน เพราะผู้ประกันตนสามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์ได้ในทันทีที่เกิดการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน โดยผู้ประกันตนไม่ต้องเสียค่าบริการทางการแพทย์ใดๆ ในการเข้ารับบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมเลย เพราะผู้ประกันตนได้หักเงินเดือนของผู้ประกันส่งเข้ากองทุนประกันสังคมไปเรียบร้อยแล้ว นอกจากกรณีเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงานที่มีสิทธิเข้ารับบริการทางการแพทย์แล้วยังมีกรณีที่ผู้ประกันตนหรือภริยาของผู้ประกันตนเข้ารับบริการทางการแพทย์กรณีคลอดบุตร รวมทั้งกรณีทุพพลภาพ โดยลักษณะของการบริการทางการแพทย์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับบริการนั้นจะแตกต่างกันไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 รวมทั้งประกาศคณะกรรมการการแพทย์ในเรื่องต่างๆ ซึ่งจะได้กล่าวในบทต่อไป

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สิ่งสำคัญสำหรับสถานการณ์ปัจจุบันคือการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ สำหรับประเทศไทยนั้นได้มีนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมาตลอด แม้ว่างานด้านอุตสาหกรรมจะมีมากขึ้น มีการใช้เครื่องจักรทำงานมากขึ้นก็ตาม แต่แรงงานจากร่างกายของมนุษย์นั้นก็ยังถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการทำงาน กลุ่มแรงงานจึงกลายเป็นปัจจัยการผลิตที่ทำให้เกิดการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ และส่งผลให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปด้วยดี ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ผู้ใช้แรงงานเหล่านั้นต้องมีความมั่นคงปลอดภัยและมี

⁴ วิจิตรา (พุงลัดดา)วิเชียรชม, อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 3, น. 64.

หลักประกันในการดำรงชีวิตเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้แรงงานทุกคนก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเจ็บป่วยได้ ซึ่งเมื่อผู้ใช้แรงงานเกิดเจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บไม่ว่าจะเนื่องมาจากการทำงานหรือไม่ก็ตามอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของผู้เป็นนายจ้างได้ ดังนั้น การที่จะรับมือกับปัญหาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บของผู้ใช้แรงงานจึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดให้ผู้ใช้แรงงานได้รับการทางการแพทย์อย่างมีคุณภาพ ได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง และไม่เสียค่าใช้จ่ายในการบริการทางการแพทย์หรือการรักษาพยาบาลนั้น ดังนั้น การให้บริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมจึงเป็นส่วนที่สร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้แก่ผู้ประกันตนได้เป็นอย่างดี

การที่จะทำให้ผู้ประกันตนเกิดสิทธิที่จะเข้ารับบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายนั้น ผู้ประกันตนจะต้องส่งเงิน ซึ่งเรียกว่าเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมร่วมกับนายจ้าง และรัฐบาลในอัตราตามที่กำหนดในกฎหมายประกันสังคม เนื่องจากสำนักงานประกันสังคมจะจ่ายเงินจากกองทุนประกันสังคมแบบเหมาจ่ายให้แก่สถานพยาบาล ซึ่งการที่สำนักงานประกันสังคมเลือกใช้ระบบการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์แบบเหมาจ่ายให้แก่สถานพยาบาลนี้เองทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์หลายประการด้วยกัน ซึ่งจะพิจารณาควบคู่ไปกับปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคม อันได้แก่

1.1.1 กรณีการขอลดส่วนอัตราการจ่ายเงินสมทบ ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 กรณีที่นายจ้างจัดสวัสดิการก่อนวันที่กฎหมายประกันสังคมนี้ใช้บังคับให้แก่ลูกจ้างสูงกว่าประโยชน์ทดแทนตามกฎหมายนี้ ให้นายจ้างนำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน สัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างงาน ซึ่งกำหนดสวัสดิการที่ว่านั้นมาแสดงต่อคณะกรรมการประกันสังคมเพื่อขอลดส่วนอัตราเงินสมทบในประเภทประโยชน์ทดแทนที่นายจ้างได้จัดสวัสดิการไว้แล้ว ก่อให้เกิดปัญหาในการใช้บังคับกฎหมาย ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นก็ คือ เป็นการขัดต่อหลักการขจัดการเลือกปฏิบัติ โดยเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างลูกจ้างที่นายจ้างจ้างมาก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับกับลูกจ้างที่นายจ้างจ้างมาภายหลังกฎหมายนี้ใช้บังคับแล้ว ทำให้ลูกจ้างไม่ได้รับสวัสดิการที่เท่าเทียมกัน

1.1.2 ปัญหาที่เกิดจากระบบการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์แบบเหมาจ่าย การที่สำนักงานประกันสังคมเลือกใช้ระบบการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์เป็นระบบเหมาจ่ายนี้ ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ ได้แก่

ก. ปัญหาด้านคุณภาพในการให้บริการทางการแพทย์ ซึ่งการเข้ารับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลต่างๆ ของผู้ประกันตนนั้น อาจมีทั้งความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการเข้ารับบริการทางการแพทย์ สำหรับผลในทางลบของบริการทางการแพทย์ที่ปรากฏขึ้นมาโดยตลอดนั้นคือ การให้บริการทางการแพทย์ของสถานพยาบาลต่างๆ ในสังกัดสำนักงานประกันสังคมหรือสถานพยาบาลเครือข่าย ซึ่งในปัจจุบันกำลังประสบปัญหาของบริการทางการแพทย์อยู่ทั้งด้านคุณภาพในการบริการและสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ โดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาในการนำบทบัญญัติของกฎหมายประกันสังคมไปใช้บังคับ กล่าวคือ เป็นปัญหาในทางปฏิบัติที่ผู้ประกันตนได้ประสบกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากระบบของการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์แบบเหมาจ่ายมีแนวโน้มว่าสถานพยาบาลจะให้การรักษายาบาลแก่ผู้ประกันตนน้อยกว่าความจำเป็น กล่าวคือ การใช้วิธีเหมาจ่ายรายหัวมีผลทำให้สถานพยาบาลส่วนใหญ่คำนึงถึงการควบคุมต้นทุนและมีแนวโน้มที่แพทย์จะให้การรักษาน้อยกว่าที่จำเป็น ซึ่งอาจมีผลทำให้คุณภาพของบริการทางการแพทย์ต่ำกว่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด เช่น สถานพยาบาลเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับสำนักงานประกันสังคมตามกฎหมายประกันสังคมนั้นจะจ่ายยาที่มีคุณภาพต่ำให้แก่ผู้ประกันตน ซึ่งอาจจะเป็นยาที่ผลิตในประเทศไทยเพราะมีราคาถูก โดยที่จริงแล้วผู้ประกันตนควรต้องได้รับยาที่มีคุณภาพดีกว่านี้ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้บริการทางการแพทย์ที่ผู้ประกันตนได้รับนั้นมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร เป็นต้น

ข. ข้อจำกัดเกี่ยวกับโอกาสในการเข้าถึงการบริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตน แม้จะมีวิธีการแก้ปัญหาโดยขยายไปยังสถานพยาบาลเครือข่ายแล้ว แต่สำหรับสถานพยาบาลที่เป็นที่นิยม หรือสถานพยาบาลที่ตั้งอยู่ใกล้ที่ชุมชนแออัดนั้นมิใช่ผู้ใช้บริการทางการแพทย์จำนวนมาก สถานพยาบาลเหล่านั้นไม่สามารถรองรับจำนวนผู้ประกันตนจำนวนมากที่เข้ารับบริการทางการแพทย์ได้อย่างเพียงพอ ซึ่งทำให้เกิดความไม่สะดวกและเกิดความล่าช้าในการให้บริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนจึงไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้เท่าที่ควร

ค. จำนวนเงินที่เหมาจ่ายให้แก่ผู้ประกันตนตามกรณีตามกฎหมายประกันสังคมกำหนด ในกรณีที่ผู้ประกันตนเข้ารับบริการทางการแพทย์แล้วต้องสำรองจ่ายค่าบริการทางการแพทย์นั้น ไปล่วงหน้าแล้วจึงนำไปเสร็จมาเบิกค่าบริการทางการแพทย์คืนจากสำนักงานประกันสังคม ได้แก่ การเข้ารับบริการทางการแพทย์กรณีทันตกรรมของบุคคลทั่วไปในแต่ละครั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับบริการทางการแพทย์ค่อนข้างสูง ซึ่งจะทำให้เป็นภาระแก่ผู้ประกันตน หรือการที่ผู้ประกันตนเข้ารับบริการทางการแพทย์กรณีคลอดบุตรนั้น สำหรับผู้ประกันตนที่มีรายได้น้อยต้องสำรองจ่ายไปก่อนแล้วไปเบิกคืนจากสำนักงานประกันสังคมก่อให้เกิดปัญหาแก่ผู้ประกันตน คือ

เสียเวลาและเสียค่าเดินทางหลายต่อ รวมทั้งค่าบริการทางการแพทย์ในกรณีคลอดบุตรนั้น มีค่าใช้จ่ายสูงทำให้ผู้ประกันตนที่มีรายได้น้อยไม่สามารถหาเงินมาสำรองจ่ายได้ก่อน จึงเป็นการสร้างภาระให้แก่ผู้ประกันตนมากขึ้นไปอีก นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับอัตราค่าบริการทางการแพทย์แบบเหมาจ่าย ยังเป็นปัญหาที่ไม่สามารถหาแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทำให้การกำหนดอัตราค่าบริการทางการแพทย์แบบเหมาจ่ายเป็นการยากที่จะกำหนดให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา อีกทั้ง ลักษณะปัญหาต่างๆ ที่ผู้ประกันตนประสบแล้วแต่มีความหลากหลายและแตกต่างกันทั้งสิ้น

ง. การเลือกใช้ระบบการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์แบบเหมาจ่ายทำให้ต้องมีการจำกัดสถานพยาบาลที่ให้ผู้ประกันตนเข้ารับบริการทางการแพทย์ ทำให้ผู้ประกันตนไม่สามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลอื่นได้ หรือเข้ารักษาได้แต่ไม่อาจได้รับความคุ้มครองเทียบเท่ากับการรักษาตามสถานพยาบาลที่กำหนดไว้ และยังเป็นสาเหตุของการให้บริการล่าช้าอีกด้วย เช่น กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ในกรณีนี้ผู้ประกันตนที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานที่มีสิทธิที่จะเข้ารับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลที่กำหนดไว้ จำนวนของผู้ประกันตนนั้นมีจำนวนมาก ซึ่งตามกฎหมายประกันสังคมโดยหลักแล้วผู้ประกันตนจะต้องเข้ารับบริการทางการแพทย์ตามสถานพยาบาลที่ได้เลือกไว้เท่านั้น เว้นแต่มีเหตุฉุกเฉินตามที่กฎหมายกำหนดทำให้ผู้ประกันตนไม่สามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์ตามสถานพยาบาลที่ได้เลือกไว้ ซึ่งในสถานพยาบาลบางแห่งนั้นผู้ประกันตนเข้ารับบริการทางการแพทย์จำนวนมากทำให้ผู้ประกันตนต้องรอคิวเป็นเวลานาน บางสถานพยาบาลถึงขนาดต้องรอคิวข้ามวัน ซึ่งผู้ประกันตนก็จำต้องรับสภาพการรอคอยเพราะไม่สามารถไปใช้บริการทางการแพทย์ในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลอื่นได้

1.1.3 ขอบเขตของประโยชน์ทดแทนในรูปแบบบริการทางการแพทย์ ซึ่งผู้ประกันตนมีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์ทดแทนสำหรับบริการทางการแพทย์ตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน กรณีคลอดบุตร และกรณีทุพพลภาพ ซึ่งไม่รวมถึงกรณีจำเป็นอย่างอื่นในด้านของการป้องกันมิให้เกิดการเจ็บป่วยหรือด้านารดูแลสุขภาพ

1.1.4 กรณีที่ถูกจ้างประสบอันตรายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน นอกเหนือจากการได้รับความคุ้มครองเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์แล้ว ผู้ประกันตนยังได้รับความคุ้มครองในรูปแบบของเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีต้องหยุดงานเพื่อรักษาตัว เป็นปัญหาเกี่ยวกับการ

พิจารณาว่าการบริการทางการแพทย์จะขยายครอบคลุมไปถึงกรณีที่ถูกจ้างต้องหยุดงาน ไม่สามารถไปทำงานได้ตามมาตรา 64 ดังกล่าวนี้อหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามมาตรา 64 วรรคท้าย ซึ่งการวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวจะพิจารณากรณีเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ ที่ถูกจ้างได้รับตามกฎหมายที่ไม่ได้ตัดสิทธิตามกฎหมายอื่น และควรขยายไปถึงประโยชน์ทดแทนตามกฎหมายอื่นหรือไม่

1.1.5 ปัญหากรณีที่ผู้ประกันตนทำข้อตกลงกับสถานพยาบาลเพื่อรับบริการทางการแพทย์พิเศษกว่ามาตรฐานบริการทางการแพทย์ที่กำหนดโดยรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลเอง กรณีที่ผู้ประกันตนทำข้อตกลงกับสถานพยาบาลเพื่อรับบริการทางการแพทย์พิเศษกว่าบริการทางการแพทย์ตามมาตรฐานประกันสังคมโดยผู้ประกันตนรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลเองนั้น เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ หรืออาจเป็นกรณีที่ผู้ประกันตนทำสัญญาสละสิทธิผู้ป่วยประกันสังคมที่มีผู้ประกันตนมีหน้าที่ต้องเข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลที่ผู้ประกันตนได้เลือกไว้ โดยผู้ประกันตนเข้ารับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลอื่นนอกเหนือจากที่ผู้ประกันตนได้เลือกไว้ โดยมีเจตนาเพื่อรับบริการทางการแพทย์พิเศษกว่ามาตรฐานบริการทางการแพทย์ที่กำหนด โดยหลังจากนั้น ผู้ประกันตนได้มาขอรับเงินในจำนวนเงินที่ผู้ประกันตนได้เข้ารับบริการทางการแพทย์ตามสิทธิของผู้ป่วยประกันสังคม การเรียกร้องเงินจำนวนดังกล่าวของผู้ประกันตนสามารถเรียกร้องได้หรือไม่

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาในเรื่องบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมนี้ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญหลายประการ ซึ่งมีผลให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายประกันสังคมของประเทศไทยต่อไปในภายหน้า ดังนี้

- 1) ศึกษาปัญหาของบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคม
- 2) ศึกษาปัญหาในระบบเหมาจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคม
- 3) วิเคราะห์สาเหตุของปัญหารวมทั้งหาวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ประกันตน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตการวิจัยเรื่องบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมนี้ ผู้เขียนได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ทั้งตามกฎหมายของต่างประเทศ และตามกฎหมายประกันสังคมของประเทศไทย โดยค้นคว้าจากบทบัญญัติของกฎหมายของต่างประเทศและบทบัญญัติของกฎหมายประกันสังคมของประเทศไทย ตำราทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย งานวิจัยและบทความทางวิชาการที่เกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ รวมทั้งสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

1.4 วิธีการศึกษา

การศึกษาเพื่อจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ ผู้เขียนได้ทำการศึกษาระบบบริการทางการแพทย์อันเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายประกันสังคม และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง และศึกษาถึงหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องบริการทางการแพทย์ในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายหรือระเบียบวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกว่าปัจจุบัน พร้อมทั้งศึกษากฎหมายของต่างประเทศเพื่อเปรียบเทียบแนวคิดและหลักการบริการทางการแพทย์กับแนวคิดและหลักการบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมของประเทศไทย เพื่อประกอบการวิเคราะห์บริการทางการแพทย์และหาข้อสรุปเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดจากบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคม โดยการเปรียบเทียบกับบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมในประเทศอื่นๆ ที่มีคุณภาพ จะทำให้เกิดประโยชน์จากการศึกษาและวิเคราะห์ดังกล่าว คือ

- 1) ทำให้ทราบถึงแนวคิดและหลักการบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมของต่างประเทศ
- 2) ทำให้ทราบถึงแนวคิดและหลักการบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมของประเทศไทย

3) ทำให้เห็นถึงปัญหาของบริการทางการแพทย์ที่ควรปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ประกันตน

4) ทำให้ทราบถึงระบบการบริหารจัดการของบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมของประเทศไทยที่มีข้อบกพร่องหลายประการ

5) ทำให้ผู้เขียนและผู้อ่านได้ตระหนักถึงความจำเป็นของการที่จะต้องมีระบบประกันสังคม

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับหลักการบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคม รวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ดังกล่าว ทำให้สามารถนำหลักการดังกล่าวมาแก้ไข ปัญหาของบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมที่พบอยู่ในปัจจุบัน อันเป็นการสร้าง คุณภาพชีวิตที่มั่นคงให้แก่ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการมากยิ่งขึ้นไปอีก